

A. SİBEL YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri ERSOY tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

A. Sibel YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 43'üncü maddesinde kıyıların devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu ve kıyılardan yararlanmada kamu yararının gözetileceği belirtilmiştir. 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun 6'ncı maddesinde ise kıyıların herkesin eşit ve serbest kullanımına açık olduğu, geçişi engelleyen duvar, çit ve benzeri engeller oluşturulamayacağı hükmüne bağlanmıştır.

Buna rağmen özellikle turizm bölgelerinde kıyıya ulaşan yolların oteller ve özel işletmeler tarafından kontrol edildiği; giriş ücreti, minimum harcama ve zorunlu şezlong kiralama uygulamaları nedeniyle vatandaşların denize ücretsiz ve engelsiz biçimde ulaşamadığı yönünde çok sayıda şikâyet bulunmaktadır. Bu nedenle kıyılar hukuken değil, fiilen halka kapalı hâle gelmektedir.

Türkiye'de 2026 yılı itibarıyla 580 Mavi Bayraklı plaj bulunmasına rağmen bunların kaçına halkın doğrudan ve ücretsiz erişebildiğine ilişkin kamuya açık bir veri bulunmamaktadır. Bakanlık tarafından ücretsiz halk plajı sayısının 2026 yılı sonunda 23'e çıkarılmasının hedeflenmesi de kamusal kıyı alanlarının yetersizliğini ortaya koymaktadır.

Vatandaşların kendi ülkesindeki kıyılara erişmekte zorlanması ve yüksek plaj ücretleriyle karşılaşması, yaz tatili tercihlerinin yurt dışına yönelmesine ilişkin tartışmaları da beraberinde getirmektedir. Nitekim Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'den Yunan adalarına giden yolcu sayısı 2022'de 416 bin 85 iken 2023'te 804 bin 776'ya, 2024'te ise 1 milyon 153 bin 727'ye yükselmiştir. Bu tablo, Türkiye'de kıyıların halkın ücretsiz ve engelsiz kullanımına ne ölçüde açık olduğunun, özel işletmelere yönelik denetimlerin ve Bakanlığın ücretsiz halk plajı politikasının açıklığa kavuşturulmasını gerekli kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de bulunan 580 Mavi Bayraklı plajın kaçına vatandaşlar giriş ücreti, rezervasyon, konaklama, minimum harcama veya zorunlu hizmet satın alma şartı olmaksızın doğrudan erişebilmektedir?

2. Turizm yatırımları amacıyla otel ve özel işletmelere tahsis edilen kıyı alanlarının kaçında halkın denize ücretsiz ve engelsiz ulaşmasını sağlayan bağımsız bir geçiş yolu bulunmaktadır?
3. Son beş yılda kıyıya erişimin engellenmesi, giriş ücreti veya minimum harcama şartı uygulanması nedeniyle Bakanlığınıza kaç şikâyet ulaşmış; bu şikâyetler sonucunda kaç işletmeye yaptırım uygulanmıştır?
4. Turizm yatırımları amacıyla özel işletmelere tahsis edilen kıyı alanlarının kaçında halkın denize doğrudan ulaşmasını sağlayan kamusal geçiş koridoru bulunmaktadır?
5. Vatandaşların plajların işletmecisini, giriş koşullarını, ücretlerini ve ücretsiz erişim yollarını görebileceği kamuya açık bir envanter oluşturulması planlanmakta mıdır?
6. Türkiye'den Yunan adalarına giden yolcu sayısındaki artışın Türkiye'deki plaj ücretleri, yüksek hizmet bedelleri ve ücretsiz kıyı alanlarının yetersizliğiyle ilişkisine yönelik Bakanlığınızca yapılmış bir çalışma bulunmakta mıdır? Vatandaşların kendi ülkesindeki kıyılara ücretsiz ve engelsiz erişimini artırmak amacıyla hangi tedbirler alınacaktır?
7. Ücretsiz halk plajı sayısının 2026 yılı sonunda 23'e çıkarılması hedefi kapsamında yapımı devam eden plajların güncel gerçekleştirme oranları ve planlanan açılış tarihleri nedir?